

به نام خدا

موضوع: سیاست جنایی ایران در مقابله با جرایم سازمان یافته

استاد راهنما: خانم دکتر لیلا دادخدایی

دانشجویان: سمانه اکبری - لیلا بیات (حقوق ۸۶)

در دوره ی کنونی باتوجه گسترش فن آوری و توسعه ی ارتباطات، مرز های کشورها همانند گذشته توان ایستادگی و کنترل کلیه ی اطلاعات و کالاهایی را که از کشوری به کشور دیگر منتقل می شوند را ندارند و اطلاعات بسیاری با صرف زمان و هزینه ی کم از کشوری به کشور دیگر منتقل می گردند و به همین ترتیب هم، جرایم شکل پیچیده تری به خود گرفته اند و به راحتی از کشوری به کشور دیگر گسترش می یابند؛ که از جمله آنها جرایم سازمان یافته است که در اکثر موارد جنبه فراملی به خود می گیرند و چند کشور را درگیر می نمایند.

از اواخر قرن بیستم میلادی بود که این گونه جرایم جامعه ی جهانی را متوجه خود ساخت و نظم عمومی بین المللی را دچار مشکل کرد؛ و جرم سازمان یافته با توجه به ویژگیهایی که دارد نیازمند همکاری کلیه ی کشورها برای مقابله با آن است و همچنین نیازمند آن است که کشورها سیاست جنایی مطلوبی برای مقابله با جرایم سازمان یافته اتخاذ نمایند .

اگر بخواهیم تعریفی از جرم سازمان یافته ارائه دهیم می توانیم تعریفی که جناب آقای دکتر میرمحمد صادقی از جرم سازمان یافته کرده است را بپذیریم که وی جرم سازمان یافته را این گونه تعریف کرده است «اصطلاح جرم سازمان یافته اشاره به اعمال مجرمانه ارتكابی توسط گروه هایی از اشخاص دارد که به شکل منسجم و متشکل گرد هم آمده اند و معمولاً قصد آن دارند که از اعمال خود فواید مالی کسب نمایند»^۱

در خصوص سیاست جنایی کریستین لازرژ، این گونه به تعریف آن پرداخته است: «سیاست جنایی شامل کلیه تدابیر و اقدامهای سرکوب گرانه (کیفری و غیر کیفری) و پیشگیرانه خاص از بزهکاری با ماهیت های مختلف می شود، که دولت و جامعه، هر یک به صورت مستقل یا مشارکت سازمان یافته ی یکدیگر، از آنها به منظور سرکوبی بزهکاری و بزهکاران و نیز پیشگیری از وقوع جرم و انحراف استفاده میکنند»^۲

موضوعی که در این تحقیق بدان پرداخته شده است باتوجه به جدید بودن، دارای منابع اندکی به خصوص در زمینه ی سیاست جنایی و به طور اخص سیاست جنایی جمهوری اسلامی ایران می باشد که همین امر باعث مشکلات بسیاری در تدوین پایان نامه حاضر گردید.

۱- حسین، میرمحمدصادقی، حقوق جزای بین الملل، مجموعه مقالات، تهران، نشر میزان، چاپ اول، ۱۳۷۷، ص ۱۹۱.

۲- کریستین، لازرژ، درآمدی بر سیاست جنایی، علی حسین نجفی ابرندآبادی، تهران، میزان، چاپ اول، بهار ۱۳۸۲، ص ۱۷.

از جمله سوالاتی که ذهن ما را به خود مشغول کرده بود و باعث شد که به سراغ این موضوع پیچیده برویم عبارتند از: اولاً سیاست جنایی چیست؟ ثانیاً جرم سازمان یافته چیست؟ و ثالثاً سیاست جنایی جمهوری اسلامی ایران در مقابله با جرایم سازمان یافته به چه صورت است؟

به نظر می رسد که سیاست جنایی هم مربوط به پیشگیری از جرم و هم مربوط به سرکوب جرم می باشد و جرم سازمان یافته هم باتوجه به عنوان آن جرمی است که در قالب گروه های منسجم سازمانی برای کسب منافع صورت می گیرد.

تحقیق حاضر در برگزیده ی سیاست جنایی ایران، جرایم سازمان یافته است و تا حدودی به کنوانسیون پالمو نیز اشاره می شود.

در خصوص پیشینه ی تحقیق حاضر می توان گفت که تا کنون کتبی چند در زمینه سیاست جنایی و همچنین در زمینه جرایم سازمان یافته منتشر شده است و دانشجویان بسیاری کار های تحقیقاتی خود را به دو موضوع مذکور اختصاص داده اند اما اغلب کتبی که در زمینه ی سیاست جنایی منتشر شده اند ترجمه بوده و سیاست جنایی کشور ما در آنها منعکس نشده است.

تحقیق حاضر شامل ۳ بخش است که در بخش اول به جرم سازمان یافته پرداخته شده است و در آن به کلیات جرم سازمان یافته (تعریف، ویژگی و ذکر مصادیق) اهداف و آثار این گونه جرایم و عوامل اساسی رویکرد مجرمان به جرائم سازمان یافته پرداخته شده است. در بخش دوم به راهکار های سیاست جنایی ایران در مقابله با جرم سازمان یافته پرداخته شده است و این بخش شامل مفهوم سیاست جنایی و اقدلمات آن، انواع سیاست جنایی و در نهایت تدابیر جمهوری اسلامی ایران در مقابله با جرم سازمان یافته، می باشد.

مهمترین منابعی که مورد استفاده قرار گرفت اولاً کنوانسیون پالمو است که این کنوانسیون در سال ۲۰۰۰ میلادی برای امضای دولتها آماده شد و مهمترین سند در جهت مقابله با جرم سازمان یافته است. ثانیاً پایان نامه دکتری جناب آقای شمس است که با موضوع سیاست کیفری راهنمای خوبی در جهت تدوین پایان نامه حاضر بود.

در پایان لازم است از راهنمایی های استاد گرانقدرم سرکار خانم دکتر دادخدایی که مساعدت های علمی بسیاری در جهت تدوین این مجموعه کردند تشکر لازم را به عمل آورم و همچنین از سرکار خانم قرشی، استاد مشاور عزیزمان که کمک شایانی برای ما در جهت تدوین این پایان نامه بودند تشکر می نمایم.